

Jaarverslag 2015 Oikocredit Nederland

Voorwoord

2015 was een feestelijk jaar voor Oikocredit. We vierden ons jubileum. Al 40 jaar investeren we in mensen in opkomende economieën. En met succes. Inmiddels bieden we 37 miljoen ondernemers toegang tot microkrediet. Ter gelegenheid van het congres ter ere van ons jubileum zei Koningin Máxima: “Ik ben ervan overtuigd dat Oikocredit een sleutelrol kan spelen in de uitvoering van de nieuwe Werelddoelen.” Voor alle aanwezigen een aanmoediging om als Oikocredit te blijven bijdragen aan een rechtvaardige en vreedzame wereld.

De Duurzame Werelddoelen werden in september door de Verenigde Naties vastgesteld. Ze zijn gericht op thema's als armoede, onderwijs, mensenrechten, klimaat en vrede. De toegang tot financiële diensten werd daarbij expliciet genoemd als voorwaarde voor het behalen van die doelen. Oikocredit maakt zich hiervoor al 40 jaar sterk, vanuit de overtuiging dat door kleinschalige hulp op de lange termijn een belangrijke bijdrage wordt geleverd aan de bestrijding van armoede. Micro bevordert macro. Als we de economie in

ontwikkelingslanden een impuls kunnen geven, bieden we de volgende generaties daar meer perspectief.

In India heb ik met eigen ogen gezien welke kans op groei microfinanciering mensen biedt, en wat de rol is van de partners van Oikocredit in het dagelijks leven van heel veel mensen. Door het verstrekken van krediet in combinatie met financiële scholing en training, groeit het individuele ondernemerschap. Maar minstens zo belangrijk is het toenemend zelfbewustzijn, het groeiend vermogen om de familiehuishouding op orde te brengen, en op de lange duur het uitzicht op een betere toekomst voor de kinderen.

De partners met wie Oikocredit zich verbindt worden zorgvuldig geselecteerd op hun sociale doelstellingen. Zij moeten kunnen laten zien dat ze in de financiële én sociale ontwikkeling van hun klanten investeren. Want als ze dát doen, biedt microfinanciering inderdaad duurzaam kans op groei.

Jacobine Geel,
voorzitter Oikocredit Nederland

Inhoudsopgave

	Pagina
1. Jaarverslag 2015	
Voorwoord	2
Verslag	4
2. Jaarrekening 2015	
Balans per 31 december 2015	10
Staat van baten en lasten over het jaar 2015	11
Kasstroomoverzicht over het jaar 2015	12
Algemeen	14
Grondslagen	14
Toelichting op de Balans	15
Toelichting op de Staat van baten en lasten	20
Overige gegevens	22
3. Meerjarenoverzicht 2011-2015	23
4. Controleverklaring	25

1 • Jaarverslag 2015

Oikocredit streeft naar een wereldwijde, eerlijke samenleving waarin bronnen duurzaam worden gedeeld en iedereen de mogelijkheid heeft eigen keuzes te maken om een waardig bestaan op te bouwen.

Oikocredit spoort iedereen aan verantwoord te beleggen. Oikocredit verstrekt financiële diensten en ondersteunt organisaties om het leven van mensen of gemeenschappen met een laag inkomen duurzaam te verbeteren.

VISIE EN STRATEGIE OIKOCREDIT

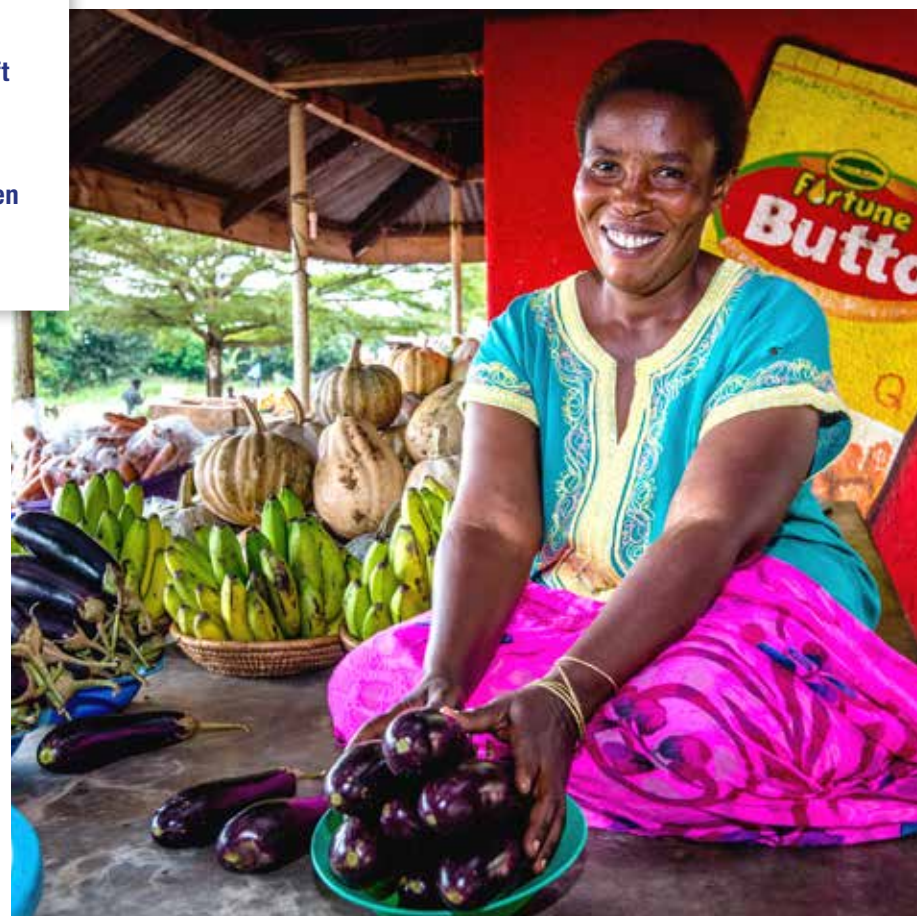
De vereniging Oikocredit Nederland promoot het werk van Oikocredit en trekt beleggingsgeld aan. Om continuïteit te geven aan Oikocredit in Nederland moeten we meer bekendheid geven aan dit belangrijke werk, om zo ook een nieuwe generatie beleggers uit te nodigen om mee te doen.

Ondanks het succesvolle 40-jarig bestaan van Oikocredit is de naamsbekendheid in Nederland minimaal (minder dan vijf procent). Dat is te meer een probleem, omdat onze huidige achterban vergrijsd. Dit heeft geleid tot

een toenemende uitstroom van beleggers in de afgelopen jaren, door overlijden en het beschikbaar worden van de financiën. De langetermijnstrategie van Oikocredit Nederland voor 2014-2017 stelt dan ook ten doel om te investeren in het vergroten van onze naamsbekendheid, zodat het aantal beleggers in deze periode verdubbelt. ■

MARKETING EN COMMUNICATIE

Samen met medewerkers, bestuursleden, collega's van Oikocredit International en bestaande beleggers is gewerkt aan een positioneringspaspoort, op basis van onze

strategische doelstellingen, dat begin 2015 is afgerond. Vervolgens hebben we bureau Fitzroy geselecteerd en met hen de basis voor de te voeren campagne gelegd. Doel van de campagne is een bijdrage leveren aan de verdubbeling van de naamsbekendheid en het aantal beleggers, die we eind 2017 hopen te realiseren.

Microkrediet gaat over het geven van vertrouwen aan ondernemende mensen. Wij hebben de daad bij het woord gevoegd en zijn naar Malawi getogen, het armste land ter wereld. We hebben drie creatieve ondernemers daar gevraagd om de nieuwe campagne van Oikocredit te ontwikkelen. Want als het daar kan, dan kan het overal. De drie creatieven – Freda, Benji en Innocent – hebben een microkrediet gekregen om middelen te kopen en een collectief te starten. Met onze campagne als eerste opdracht. Een campagne gemaakt voor microkrediet, met microkrediet!

De campagne vertelt met prachtige beelden wat Oikocredit al veertig jaar doet: vertrouwen op de kracht van mensen en op hun

ondernemerschap. Freda, Benji en Innocent hebben bewezen dat zij net zo competent zijn als 'westerse' ondernemers. Als ze maar toegang hebben tot passende financiële middelen.

In oktober 2015 zijn we gestart met de campagne, waarbij in eerste instantie de focus op het creëren van naamsbekendheid lag, door middel van internetadvertenties en radiocommercials op de publieke en regionale omroepen. Vanaf kerst waren afwisselend twee commercials (van 30 en 60 seconden) te zien op televisie. De inzet van tv-commercials is voortgezet tot en met maart 2016.

Ook onze leden en beleggers hebben we gevraagd om bij te dragen aan het succes van

KERNFEITEN

	2015	2014
• Bezoekers website ON	63.038	47.608
• Aantal bezoeken website ON	93.142	66.160
• Facebook vrienden	2.730	1.995

We hebben meer dan voorheen ingezet op gratis publiciteit en daar zijn we goed in geslaagd.

de campagne. Bij de OikoVisie was een cadeaubon van 40 euro gesloten (want wie jarig is trakteert), om door te geven aan vrienden of familie. Wanneer zij gingen maandbeleggen kregen ze een welkomstpremie van 40 euro. We hebben veel positieve feedback van onze achterban op deze actie en de gehele campagne gekregen.

De campagne heeft een zware online component. We hebben een speciale campagne-site (www.investeerinmensen.nl) gemaakt, die helemaal gericht is op het verwelkomen van nieuwe beleggers. Op websites die onze doelgroep bekijken komen regelmatig advertenties voorbij. Ook zijn verhalen over microkrediet te lezen op relevante websites. Via onze eigen sociale-media-kanalen hebben we ook vele mensen weten uit te nodigen om de campagnewebsite te bezoeken. De online nieuwsbrief die we maandelijks aan onze achterban sturen wordt goed gewaardeerd. Inmiddels ontvangen bijna 10.000 geïnteresseerden deze nieuwsbrief. Al met al steeg het aantal websitebezoeken in 2015 met 41 procent ten opzichte van het voorgaande jaar.

In 2015 mochten we al meer dan duizend nieuwe beleggers verwelkomen, een absoluut record! Bovendien is de naamsbekendheid van Oikocredit sinds de start van de campagne gestegen van 4,6 naar ruim 8 procent. Een mooie bijdrage aan het statutaire doel van Oikocredit Nederland.

VERENIGING

Oikocredit Nederland is een vereniging die wordt bestuurd door een Algemeen Bestuur. Het team van medewerkers in Utrecht geeft uitvoering aan de strategie, onder leiding van directeur Hann Verheijen. Het bestuur van Oikocredit Nederland heeft in 2015 zesmaal vergaderd, waarvan driemaal met de bestuursleden van de Stichting Beheer Oikocredit Nederland Fonds. Naast de gebruikelijke onderwerpen zoals begroting, jaarverslag en voortgang, is in 2015 de aandacht specifiek uitgegaan naar de bezieling binnen de 'Oikocredit-beweging' en de veranderende aard van de vrijwilligersorganisatie.

Oikocredit is in Nederland opgericht door vrijwilligers en lange tijd zijn zij leidend geweest

in de groei van de organisatie. Een groot deel van de huidige beleggers en van het huidige kapitaal is te danken aan de activiteiten van vrijwilligers. In de afgelopen 15 jaar is Oikocredit Nederland langzaam veranderd van een vrijwilligersorganisatie naar een professionele organisatie met vrijwilligers.

Een groot deel van de vrijwilligersactiviteiten die in het verleden succesvol waren bleken niet meer effectief zijn, of niet meer aan te sluiten bij de huidige positionering van Oikocredit Nederland. De toenemende regelgeving van de Autoriteit Financiële Markten beperkte de vrijwilligers in hun communicatie over Oikocredit. Daarnaast waren de kosten van het organiseren van de vrijwilligers(activiteiten) hoog in relatie tot de opbrengsten en daardoor moeilijk te verantwoorden. Redenen voor de vereniging om, na zorgvuldig beraad en afstemming met vrijwilligers, te besluiten om te stoppen met de inzet van vrijwilligers voor Oikocredit Nederland. Om blijvend invulling te geven aan de beweging die we als Oikocredit willen zijn, zullen we nog meer inzetten op een dialoog met onze achterban, onder meer via onze online kanalen. Wij zijn de vrijwilligers veel

dank verschuldigd voor het vele werk dat zij al die jaren hebben gedaan.

Op 11 mei en 21 november hebben de algemene ledenvergaderingen van de vereniging plaatsgevonden. Vanwege het aflopen van hun statutaire termijn hebben Koen Vliegthart en Ben Spekman afscheid genomen van het bestuur. De algemene ledenvergadering heeft haar waardering uitgesproken voor hun jarenlange inzet. Per 31 december 2015 bestaat het bestuur daarmee uit zes leden.

Anne Kloosterman, Mieke Labots en Maya Mungra vormen de leden van de Adviescommissie, die fungeert als klankbord voor het bestuur en de directie van Oikocredit Nederland. Maya Mungra trad in de zomer van 2015 in dienst van Oikocredit International en is als gevolg daarvan afgetreden als lid van de Adviescommissie. Naar verwachting zal tijdens de voorjaars-ALV van 2016 een nieuw lid van de Adviescommissie worden voorgedragen. De bestuursleden en leden van de Adviescommissie doen hun werk voor de vereniging allen onbezoldigd.

In onze samenwerking met Protestantse Kerk Nederland (PKN) behouden we de focus op promotie van het werk van Oikocredit. PKN-gemeenten en diaconieën kunnen via PKN in Oikocredit beleggen, wat op grote schaal gebeurt. In 2015 belegden 823 gemeenten en diaconieën in totaal 17,7 miljoen euro via PKN in Oikocredit. Ook zijn er 356 PKN-gemeenten en diaconieën die in totaal 8,0 miljoen euro beleggen via Oikocredit Nederland. ■

INTERNE ORGANISATIE

Om de grote aantallen nieuwe beleggers zonder problemen te kunnen verwelkomen is in 2015 het team van de beleggersadministratie versterkt met een collega. Otto Albrecht die sinds 2007 actief was voor Oikocredit Nederland heeft afscheid genomen. Samen zijn we tot de conclusie gekomen dat een afscheid voor beide partijen ruimte biedt.

Samen met fairtrade partner Stichting Max Havelaar hebben we in 2014 een sterk verduurzaamd kantoor betrokken nabij het Centraal Station in Utrecht. De verwachting is

dat in 2016 meerdere betekenisvolle organisaties zullen verhuizen naar dit pand, waardoor een 'duurzame hub' zal ontstaan. ■

FINANCIËLE RESULTATEN

Oikocredit Nederland

Algemeen: De baten van Oikocredit Nederland daalden in 2015 met 4% tot € 1,5 miljoen, met name door lagere giften en lagere contributies. De lasten stegen met 42% tot € 2,1 miljoen, met name vanwege een substantiële eenmalige voorziening voor afvloeiingskosten alsook de stijging in wervingskosten in lijn met het strategisch plan. Daarmee komt het Saldo Baten en Lasten uit op € 0,6 miljoen negatief. Hiermee komt het eigen vermogen van de vereniging (zonder Duurzaam Belegd) uit op een solide € 1,0 miljoen.

Leden: Sinds 2010 daalt het aantal leden van Oikocredit Nederland. Ook in 2015 was er weer sprake van een daling. Netto verloor de vereniging 265 leden en bedraagt het totale aantal nog altijd 7.318.

Certificaathouders: Als gevolg van een organisatorische wijziging worden er sinds 2009 geen nieuwe certificaathouders meer toegelaten bij Oikocredit Nederland. Groei van het toevertrouwde vermogen komt alleen uit vervolgaankopen door de bestaande certificaathouders. De verwachting is dat het vermogen in uitstaande Certificaten van Aandelen de komende jaren zal dalen, omdat een groot deel is belegd door kloosters en congregaties die op korte termijn zullen sluiten. In 2015 werd netto € 1,8 miljoen onttrokken.

Duurzaam Belegd: Het vermogen onder de noemer Duurzaam Belegd is opgebouwd uit schenkingen en legaten. Duurzaam Belegd mag niet anders worden besteed dan voor de aankoop van aandelen Oikocredit UA. In 2015 maakte Duurzaam Belegd een mooie ontwikkeling door: het groeide met € 1,4 miljoen tot € 6,8 miljoen.

Oikocredit Nederland Fonds

Het fondsvermogen groeide in 2015 met 8% tot € 96,0 miljoen (2014: 4%). De instroom van participaties lag met € 13,1 miljoen 35%

hoger dan in 2014. De uitstroom als gevolg van terugkoop van participaties bedroeg € 5,8 miljoen en was ongeveer op gelijk niveau als in 2014.

Al met al hebben we 1.032 nieuwe beleggers in 2015 mogen verwelkomen: een stijging van 23% ten opzichte van 2014 en een record in de historie. Het Oikocredit Nederland Fonds is 2015 geëindigd met 10.397 beleggers; het is dus door de 10.000 beleggers-grens gebroken.

Oikocredit UA

In 2015 daalde de intrinsieke waarde, het kengetal dat de verhouding totaal vermogen ten opzichte van het aandelenkapitaal aangeeft, van € 220,76 per einde 2014 naar € 219,57 per einde 2015. In 2015 keerde Oikocredit, zoals al vele jaren, 2% dividend uit over het voorgaande jaar. Op basis van de jaarrekening 2015, die eindigt met een netto financieel resultaat van € 15,4 miljoen (2014: € 20,5 miljoen) wordt voorgesteld om ook over 2015 weer 2% dividend uit te keren. Oikocredits algemeen directeur David Woods geeft aan

dat de resultaten het bewijs zijn van een gezond business model, dat een mooi evenwicht vindt tussen sociale, milieu en financiële doelen.

PROGNOSE

We hebben de overtuiging dat onze propositie goed aansluit bij ontwikkelingen in de maatschappij. Er is steeds meer bewustzijn dat geld dat je tijdelijk niet nodig hebt, kan worden toevertrouwd aan een financiële instelling die er waardevolle activiteiten mee mogelijk maakt. We rekenen dan ook op een belangrijke groei van zowel fondsvermogen als aantal beleggers. ■

2 • Jaarrekening 2015

Muong Sen en haar familie zijn rijstboeren. Met een lening via Oikocredit heeft ze kunnen investeren in zaden en mest. Ze voelt zich zekerder over de toekomst en haar kinderen kunnen studeren in Phnom Penh.

BALANS PER 31 DECEMBER 2015 (VOOR RESULTAATBESTEMMING)

(alle bedragen in euro's)

ACTIVA	31-12-2015	31-12-2014	PASSIVA		
Vaste Activa			Eigen Vermogen (7)		
Materiële vaste activa (1)	90.183	100.505	Bestemmingsfonds 'Duurzaam Belegd'	5.365.625	4.510.155
Financiële vaste activa (2)	7.180.679	5.785.625	Algemene reserve	915.341	822.824
Totaal vaste activa	7.270.862	5.886.130	Continuïteitsreserve	631.658	620.967
			Resultaat boekjaar		
Vlottende Activa			Bestemmingsfonds 'Duurzaam Belegd'	1.395.054	855.470
Vorderingen			Saldo baten en lasten	-566.430	103.208
Rekening-courant gelieerde organisaties (3)	155.915	57.376	Totaal Eigen Vermogen	7.741.248	6.912.624
Vorderingen en overlopende activa (4)	94.510	57.388			
	250.425	114.764	Vorzieningen		
Effecten			Voorziening afvloeiingskosten (8)	180.000	0
Aandelen Oikocredit UA in voorraad (5)	585.020	172.223			
Liquide middelen (6)	135.868	847.587	Kortlopende schulden		
Totaal vlottende activa	971.313	1.134.574	Rekening-courant gelieerde organisaties (9)	0	4.123
			Crediteuren	207.054	33.604
TOTAAL ACTIVA	8.242.175	7.020.704	Vooruit ontvangen contributies	2.590	1.455
			Overige schulden en overlopende passiva (10)	111.283	68.898
			Totaal kortlopende schulden	320.927	108.080
			TOTAAL PASSIVA	8.242.175	7.020.704

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER HET JAAR 2015

(alle bedragen in euro's)

	Realisatie 2015	Begroting 2015	Realisatie 2014
Baten			
Giften (11)	225.769	140.000	275.533
Contributies (12)	172.801	176.000	191.124
Dividend op aandelen Oikocredit UA (13)	108.465	96.000	94.556
Rentebaten	3.515	2.000	5.257
Bijdrage Oikocredit UA (14)	196.672	177.000	195.590
Kostendoorbelasting SBONF (15)	736.065	745.000	723.770
Beheervergoeding (16)	38.829	40.000	80.672
Overige baten (17)	23.511	0	0
Totaal baten	<u>1.505.627</u>	<u>1.376.000</u>	<u>1.566.502</u>
Lasten			
Personeelskosten (18)	754.120	566.000	517.443
Bureaunkosten (19)	268.092	266.000	310.564
Verenigingskosten (20)	23.856	22.000	15.753
Wervingskosten (21)	1.024.929	930.000	619.521
Overige lasten	1.060	0	13
Totaal lasten	<u>2.072.057</u>	<u>1.784.000</u>	<u>1.463.294</u>
Saldo baten en lasten	<u>-566.430</u>	<u>-408.000</u>	<u>103.208</u>
Giften Duurzaam Belegd (7)	<u>1.395.054</u>	<u>0</u>	<u>855.470</u>
Totaal resultaat	<u>828.624</u>	<u>-408.000</u>	<u>958.678</u>
Resultaatbestemming			
Toevoeging aan Duurzaam Belegd vermogen	1.395.054	0	855.470
Mutatie Algemene reserve	-566.430	-408.000	103.208
Totaal Resultaat	<u>828.624</u>	<u>-408.000</u>	<u>958.678</u>

KASSTROOMOVERZICHT OVER HET JAAR 2015

(alle bedragen in euro's)

	2015	2014
Kasstroom uit beleggingsactiviteiten		
Aankoop aandelen Oikocredit UA	-1.807.852	-946.346
Giften Duurzaam Belegd	1.395.054	855.470
Ontvangen dividend	108.465	94.556
Netto kasstroom uit beleggingsactiviteiten	<u>-304.333</u>	<u>3.680</u>
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Ontvangen giften	225.769	275.533
Contributies	173.936	188.409
Bijdrage Oikocredit UA	196.672	195.590
Beheervergoeding	38.829	80.672
Ontvangen rente	5.255	3.330
Operationele lasten	-1.679.499	-1.634.312
Mutatie rekening-courant gelieerde organisaties	838.728	896.637
Bankkosten	-2.814	-2.582
Overige baten	23.511	0
Netto kasstroom uit operationele activiteiten	<u>-179.613</u>	<u>3.277</u>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investeringsen in materiële vaste activa	-8.566	-95.049
Netto kasstroom uit investeringsactiviteiten	<u>-8.566</u>	<u>-95.049</u>

KASSTROOMOVERZICHT OVER HET JAAR 2015 (VERVOLG)

(alle bedragen in euro's)

	2015	2014
Kasstroom uit certificeringsactiviteiten		
Uitgifte certificaten van aandelen	324.056	388.422
Overboeking certificaten van aandelen	<u>-129.867</u>	<u>-143.146</u>
	194.189	245.276
Terugkoop certificaten van aandelen	-2.166.237	-285.643
Overboeking certificaten van aandelen	<u>1.014.828</u>	<u>166.545</u>
	-1.151.409	-119.098
Verkoop aandelen Oikocredit UA	562.798	0
Ontvangen dividend	410.004	362.367
Betaald dividend	<u>-234.789</u>	<u>-225.076</u>
Netto kasstroom uit certificeringsactiviteiten	<u>-219.207</u>	<u>263.469</u>
Mutatie liquide middelen	<u>-711.719</u>	<u>175.377</u>
Liquide middelen		
Liquide middelen per 1 januari	847.587	672.210
Liquide middelen per 31 december	135.868	847.587
Mutatie liquide middelen	<u>-711.719</u>	<u>175.377</u>

TOELICHTING

(bedragen in hele euro's)

ALGEMEEN

Oikocredit ontwikkelingsvereniging Nederland (hierna te noemen ON) is een vereniging die gevestigd is op de Arthur van Schendelstraat 550, 3511 MH te Utrecht. De statutaire doelstelling van ON is de bekendheid van Oikocredit Ecumenical Development Cooperative Society U.A. (hierna te noemen Oikocredit UA) te vergroten alsmede de deelneming in Oikocredit UA te bevorderen. ON geeft hiertoe onder andere certificaten van aandelen Oikocredit UA uit aan certificaathouders, slechts beperkt tot bestaande certificaathouders. Er wordt aan certificaathouders 0,45% beheervergoeding in rekening gebracht met een maximum van € 500 per certificaathouder. Er worden geen op- of afslagen berekend en er zijn geen kosten ten laste van certificaathouders die voortvloeien uit directe of indirecte beleggingen.

Gelieerde partijen

Oikocredit Ecumenical Development Cooperative Society U.A. (Oikocredit UA)

ON is lid van de coöperatieve vereniging Oikocredit UA en heeft één stem in de Annual General Meeting. Oikocredit UA vergoedt jaarlijks een bijdrage aan ON ter dekking van operationele kosten. Deze vergoeding is in onderling overleg overeengekomen.

Oikocredit Nederland Fonds (ONF)

De administratie en marketing van het Oikocredit Nederland Fonds (hierna te noemen ONF) is uitbesteed aan ON. De gerelateerde kosten worden door ON in rekening gebracht bij Stichting Beheer Oikocredit Nederland Fonds. Hiertegenover ontvangt SBONF een beheervergoeding van ONF ter dekking van deze marketing- en administratiekosten en een vergoeding voor operationele kosten van Oikocredit UA.

Stichting Beheer Oikocredit Nederland Fonds (SBONF)

De Stichting Beheer Oikocredit Nederland Fonds (hierna te noemen SBONF) heeft de administratie en marketing van ONF aan ON uitbesteed. Op basis van een kostentoerekening worden de kosten die ON maakt voor het ONF doorbelast aan SBONF. De kostentoerekening voor 2015 bedraagt € 736.065 (2014: € 723.770).

GRONDSLAGEN

a. Algemeen

- De jaarrekening is opgesteld volgens de voorschriften die zijn vastgelegd in Titel 9, Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek en Richtlijn 640 voor de jaarverslaggeving. Ten opzichte van het voorgaand jaar hebben geen wijzigingen in de grondslagen plaatsgevonden. De staat van baten en lasten bevat een kolom 'begroting' van het boekjaar.

b. Grondslagen voor de waardering

• Aandelen Oikocredit UA

De in bezit zijnde aandelen Oikocredit UA worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, zijnde € 200 per aandeel.

• Overige beleggingen

De overige effecten worden gewaardeerd tegen de reële waarde, zijnde de beurskoers, ultimo boekjaar. Eventuele ongerealiseerde koersverschillen worden in het resultaat verwerkt.

• Vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen historische kostprijs, onder aftrek van lineaire afschrijvingen op basis van de geschatte economische levensduur.

• Overige activa en passiva

De overige activa en passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. De kortlopende schulden dienen binnen één jaar te worden afgelost. De liquide middelen staan ter directe beschikking.

c. Grondslagen voor de resultaatbepaling

• Baten

Baten worden verantwoord in de periode waarop zij betrekking hebben. Voor giften betekent dit in de praktijk veelal bij ontvangst. Dividend wordt verantwoord op het moment van toezegging.

• Lasten

Lasten worden verantwoord in de periode waarop ze betrekking hebben.

d. Grondslag voor het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de directe methode.

TOELICHTING OP DE BALANS

(alle bedragen in euro's)

1. Materiële vaste activa

Kantooruitrusting

De mutaties in de kantooruitrusting betreffen:

	Verbouwing	Kantoor-inventaris	Computers	Totaal
Aanschafprijs t/m 2014	58.768	45.518	58.651	162.937
Cumulatieve afschrijving t/m 2014	-1.453	-13.545	-47.434	-62.432
Boekwaarde per 31-12-2014	57.315	31.973	11.217	100.505
Investeringen in 2015	0	0	8.566	8.566
Afschrijvingen in 2015	-5.877	-7.319	-5.692	-18.888
Boekwaarde per 31-12-2015	51.438	24.654	14.091	90.183
Geschatte economische levensduur	10 jaar	5 jaar	3 jaar	

2. Financiële vaste activa

De financiële vaste activa bestaan uitsluitend uit aandelen Oikocredit UA:

	boekwaarde begin boekjaar	aankopen	verkopen	boekwaarde einde boekjaar
2014				
Aandelen Oikocredit UA Duurzaam Belegd	4.510.155	855.470	0	5.365.625
Aandelen Oikocredit UA eigen belegging	420.000	0	0	420.000
Totaal	4.930.155	855.470	0	5.785.625
2015				
Aandelen Oikocredit UA Duurzaam Belegd	5.365.625	1.395.054	0	6.760.679
Aandelen Oikocredit UA eigen belegging	420.000	0	0	420.000
Totaal	5.785.625	1.395.054	0	7.180.679

De aandelen Oikocredit UA zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van 100 procent (€ 200 per aandeel) vanwege het feit dat Oikocredit UA aandelen tegen de nominale waarde uitgeeft en, indien de financiële positie van Oikocredit UA dit toelaat, ook terugkoopt tegen 100 procent. De intrinsieke waarde van de aandelen Oikocredit UA bedraagt per 31 december 2015 € 219,57 (31 december 2014: € 220,76). Oikocredit UA heeft de berekening systematiek aangepast in 2015. Dientengevolge is in lijn daarmee de intrinsieke waarde per 31 december 2014 aangepast.

Een deel van het bezit aan aandelen Oikocredit UA is aan ON geschonken en ON houdt volgens de wensen van schenkers deze aandelen als 'Duurzaam Belegd' in bezit. Over aandelen welke als 'Duurzaam Belegd' aangemerkt zijn kan niet vrijelijk worden beschikt. Daarnaast heeft ON ook een deel van de eigen reserves belegd in aandelen Oikocredit UA. Het bestuur wil daarmee de doelstelling van de vereniging benadrukken.

Risico's met betrekking tot aandelen Oikocredit UA:

Landenrisico

Economische en/of politieke problemen, soms in combinatie met extreem hoge inflatie, kunnen het onmogelijk maken voor de ontvanger van financieringen van Oikocredit om te voldoen aan de (terug) betalingsverplichtingen aan Oikocredit UA. Om het landenrisico van haar financieringsportefeuille te verminderen, is deze portefeuille gespreid over vele regio's en landen.

Valutarisico

De meeste leningen en investeringen van Oikocredit UA zijn in lokale valuta, zodat haar partners geen valutarisico's lopen. Oikocredit UA heeft een speciaal fonds dat deze valutarisico's opvangt.

Kredietrisico

Het risico van de investeringen door Oikocredit UA in haar partners verschilt per partner en is afhankelijk van factoren zoals de sector waarin de partner actief is en de kwaliteit van het management. Oikocredit UA evalueert al deze factoren zorgvuldig via een interne haalbaarheidsstudie, die door een Credit Committee wordt beoordeeld. Toch kan het voorkomen dat een partner (een deel van) zijn lening of rente niet kan terugbetalen.

3. Rekening-courant gelieerde organisaties

	31-12-2015	31-12-2014
Vordering		
Rekening-courant SBONF	125.316	57.376
Rekening-courant ONF	30.599	0
	155.915	57.376

De rekening-courant vordering op SBONF betreft de laatste termijn van het nog te ontvangen bedrag van de kostentoe rekening over 2015. De rekening-courant vordering op ONF ter grootte van € 30.599 (eind 2014 nihil) heeft enerzijds betrekking op bedragen die door ONF verschuldigd zijn uit hoofde van overdrachten naar Duurzaam Belegd en anderzijds op bedragen die door ON ontvangen zijn ten behoeve van ONF.

4. Vorderingen en overlopende activa

	31-12-2015	31-12-2014
De specificatie is:		
Rente	3.515	5.255
Vooruitbetaalde huur	9.654	9.575
Vooruitbetaalde pensioenpremie	8.445	9.144
Vooruitbetaalde verzekeringspremie	4.795	6.240
Borgsom	19.150	26.120
Vooruitbetaalde wervingskosten	40.644	0
Diversen	8.307	1.054
	94.510	57.388

5. Aandelen Oikocredit UA in voorraad

ON houdt een bepaalde voorraad aandelen Oikocredit UA aan om aan verzoeken tot uitgifte van certificaten van aandelen te kunnen voldoen. Liquiditeiten die langdurig niet worden gebruikt, worden eveneens belegd in Oikocredit UA. Hiermee draagt de vereniging Oikocredit Nederland extra bij aan de missie van Oikocredit. Per 31 december 2015 bedroeg deze voorraad € 585.020 (eind 2014: € 172.223).

6. Liquide Middelen

Dit betreft een rekening-courant bij de ING Bank, een spaarrekening bij de ING Bank en een spaarrekening bij de ASN Bank. Het saldo van zowel de rekening-courant als ook de spaarrekening is per direct opvraagbaar. Er wordt een variabele rente vergoed op de spaarrekening, die periodiek vastgesteld wordt.

7. Eigen vermogen

	01-01-2015	Resultaatbestemming	Mutatie reserves	Onverdeeld resultaat	31-12-2015
Mutatie Eigen Vermogen					
Duurzaam Belegd vermogen	4.510.155	855.470			5.365.625
Algemene Reserve	822.824	103.208	-10.691		915.341
Continuïteitsreserve	620.967		10.691		631.658
Resultaat periode					
Inkomsten Duurzaam					
Belegd vermogen	855.470	-855.470		1.395.054	1.395.054
Saldo baten en lasten	103.208	-103.208		-566.430	-566.430
Totaal eigen vermogen	6.912.624	0	0	828.624	7.741.248

Duurzaam Belegd vermogen en bestemmingsfonds 'Duurzaam Belegd' vermogen

Een groot deel van het eigen vermogen bestaat uit ontvangen giften waarbij bepaald is dat deze middelen duurzaam belegd moeten blijven in aandelen Oikocredit UA. Dit deel van het vermogen wordt 'Duurzaam Belegd' genoemd en is te beschouwen als een niet-vrij uitkeerbare reserve. Het ontvangen dividend over dit bestemmingsfonds wordt jaarlijks als opbrengst verantwoord.

Het verloop van 'Duurzaam Belegd' is als volgt:

	2015	2014
Saldo begin van het jaar	5.365.625	4.510.155
Toename door ontvangen giften	1.339.988	780.885
Toename door ontvangen lijfrenten	55.066	74.585
Saldo eind van het jaar	6.760.679	5.365.625

De continuïteitsreserve

De continuïteitsreserve is een gebonden reserve en mag niet uitgekeerd worden. De reserve wordt gevormd voor mogelijke toekomstige tekorten of ter dekking van kosten bij ontbinding van de vereniging. De reserve wordt berekend op 75 procent van de personeelskosten en bureaunkosten van het afgelopen jaar. De onder de personeelskosten verantwoorde kosten voor afvloeiing worden niet meegenomen bij de bepaling van de hoogte van de continuïteitsreserve.

Het verloop van de continuïteitsreserve is als volgt:

	2015	2014
Saldo begin van het jaar	620.967	580.407
Dotatie ten laste van de Algemene Reserve	10.691	40.560
Saldo eind van het jaar	631.658	620.967

8. Voorziening afvloeiingskosten

Dit betreft een voorziening van € 180.000 opgenomen in verband met personele afvloeiingskosten. Er is gehandeld in lijn met de Arbeidsvoorwaardenregeling van de PKN, welke van toepassing is op Oikocredit Nederland. Omdat de verplichtingen in de toekomst liggen (het betreft een suppletierегeling) is een voorziening gevormd. De looptijd van de suppletierегeling is februari 2016 tot en met april 2020.

	01-01-2015	Dotatie	Onttrekking	31-12-2015
Mutatie voorzieningen				
Voorziening afvloeiingskosten	0	180.000	0	180.000
Totaal voorzieningen	0	180.000	0	180.000

9. Rekening-courant gelieerde organisaties

	31-12-2015	31-12-2014
Rekening-courant ONF	0	4.123
	0	4.123

10. Overige schulden en overlopende passiva

	31-12-2015	31-12-2014
Accountantscontrole	8.161	9.450
Advertentiekosten en marketingkosten	5.383	0
Te betalen loonheffing en sociale lasten	39.241	26.706
Te betalen omzetbelasting	4.932	0
Reservering vakantietoeslag en -dagen	27.904	16.878
Personeelskosten	17.812	4.304
Nog uit te geven certificaten van aandelen	0	7.453
Diversen	7.850	4.108
	111.283	68.898

Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

I. Certificaten

a) Certificering aandelen Oikocredit UA

ON certificeert aandelen Oikocredit UA voor particulieren en instellingen in Nederland die niet rechtstreeks aandelen Oikocredit UA kunnen kopen. Dit is een van de doelstellingen van ON. De middelen (gelden of dividendrechten) die ON van deze particulieren of instellingen verkrijgt, worden integraal gebruikt voor aankoop van aandelen Oikocredit UA waartegenover ON certificaten van aandelen verstrekt en registreert.

Als gevolg van deze certificering heeft ON per 31 december 2015 voor een bedrag van € 18.990.955 aandelen Oikocredit UA (ultimo 2014 € 20.833.136) en heeft zij voor eenzelfde bedrag certificaten van aandelen Oikocredit UA verstrekt.

b) Terugkoop uitgegeven certificaten

ON verleent haar medewerking bij terugkoop van uitgegeven certificaten wanneer zij de ingekochte certificaten weer aan anderen kan uitgeven of, indien dit niet het geval is, wanneer Oikocredit UA bereid is de aandelen in te kopen. ON en Oikocredit UA zijn niet verplicht tot terugkoop van uitgegeven certificaten respectievelijk uitgegeven aandelen, maar beide organisaties hebben wel een inspanningsverplichting op zich genomen. Tot op heden konden alle ter terugkoop aangeboden certificaten tegen de nominale waarde van de certificaathouders worden ingenomen.

c) ON heeft in 2015 € 410.004 cashdividend en € 115.670 stockdividend ontvangen op de aandelen Oikocredit UA die zij houdt voor de certificaathouders. Het dividend dat bestemd was voor de certificaathouders is doorbetaald aan de certificaathouders of op aanwijzing van de certificaathouder gebruikt voor herbelegging in aandelen Oikocredit UA of verrekend als contributie dan wel als gift geboekt.

d) Sinds 1 oktober 2008 maakt ON gebruik van een vrijstelling in de wet en de prospectusrichtlijn en hoeft daarom geen door de Autoriteit Financiële Markten (AFM) goedgekeurd prospectus meer te hebben. Deze vrijstelling geldt bij jaarlijkse uitgifte van certificaten tot € 2,5 mln. In 2015 zijn er voor € 324.056 aan nieuwe certificaten uitgegeven aan certificaathouders (2014: € 388.422).

Het verloop van de uitstaande certificaten is als volgt:

	2015	2014
Saldo begin van het jaar	20.833.136	20.730.357
Uitgifte certificaten	324.056	388.422
Inkoop en overdracht van certificaten	-2.166.237	-285.643
Saldo eind van het jaar	18.990.955	20.833.136

II. Lijfrenten

Er zijn verschillende personen die aan ON een periodieke schenking doen in de vorm van een lijfrente. In 2015 heeft ON voor een bedrag van € 72.036 aan lijfrenten ontvangen (2014: € 77.050), waarvan € 55.066 voor Duurzaam Belegd is bestemd en € 16.970 vrij besteedbaar is. Per balansdatum is reeds toegezegd voor het jaar 2016: € 48.066 voor Duurzaam Belegd en € 16.395 vrij besteedbaar.

III. Huur

Vanaf 1 oktober 2014 is een huurcontract gesloten voor de huidige nieuwe kantoorlocatie, Arthur van Schendelstraat 550, Utrecht, met een looptijd van 10 jaar. Uit hoofde van dit contract bedragen de huurkosten voor 2016 € 27.133 en de servicekosten € 5.862. Er is een borgsom afgegeven voor dit huurcontract.

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

(alle bedragen in euro's)

11. Giften

De giften wisselen jaarlijks sterk en zijn nauwelijks voorspelbaar. Afwijkingen van de begroting zijn onvermijdbaar. Een aantal certificaathouders bestemt zijn dividend als gift. In 2015 bedraagt het bedrag aan giften € 225.769 (2014: € 275.533).

12. Contributies

De minimum contributie per lid over 2015 bedraagt € 20 (2014: € 20). Een aantal leden en donateurs draagt meer bij dan de minimum contributie. Het bedrag aan ontvangen contributies in 2015 (€ 172.801) is ten opzichte van 2014 (€ 191.124) afgenomen.

Een aantal certificaathouders bestemt zijn dividend als lidmaatschapscontributie aan ON. Deze bedragen zijn als contributie verantwoord.

13. Dividend op aandelen Oikocredit UA

De dividenduitkering van Oikocredit UA aan ON heeft vooral betrekking op:

- De aandelen Oikocredit UA 'Duurzaam Belegd' en eigen aandelen Oikocredit UA
- De teruggekochte certificaten
- De werkvoorraad in bezit van ON

14. Bijdrage Oikocredit UA

Oikocredit UA vergoedt jaarlijks een bijdrage aan de steunverenigingen, zoals ON, ter dekking van operationele kosten. Deze vergoeding is niet op arm's length basis (zakelijke gronden) afgesproken.

15. Kostendoorbelasting SBONF

SBONF heeft de administratie en marketing van ONF uitbesteed aan ON. Sinds 2005 vindt er een kostenallocatie plaats tussen ON en SBONF. Sinds 2005 worden de werkelijke kosten van ON doorbelast aan SBONF op basis van een verdeelsleutel tussen de werkzaamheden voor ONF en voor ON. Voor 2015 bedraagt deze kostentoerekening € 736.065 (2014: € 723.770).

16. Beheervergoeding

Iedere certificaathouder betaalt een jaarlijkse beheervergoeding van 0,45 procent, met een maximum van € 500. De ontvangen beheervergoeding over 2015 bedraagt € 38.829. In 2014 bedroeg de beheervergoeding € 39.262.

Voor zover aangesloten kerken sinds 2009 hun tegoed laten administreren bij de PKN vergoedt de PKN nog 5 jaar een beheervergoeding over de overgedragen bedragen. Dit is voor het eerst in 2010 gebeurd. In 2014 is met de PKN overeengekomen te verwachten vergoeding over 2015 ad € 9.152 in 2014 af te kopen. De totaal ontvangen vergoeding van PKN in 2015 bedraagt nihil (2014: € 41.410).

17. Overige baten

Dit betreft een éénmalige inrichtingsbijdrage van de verhuurder inzake de huidige nieuwe kantoorlocatie, Arthur van Schendelstraat 550, Utrecht.

18. Personeelskosten

	Realisatie 2015	Begroting 2015	Realisatie 2014
Salarissen	410.990	398.819	363.864
Sociale lasten	55.734	55.022	50.744
Pensioenlasten	41.890	45.723	40.994
Tijdelijk personeel	6.037	10.000	13.135
Afvloeiingskosten	180.000	0	0
Overige personeelskosten	59.469	56.436	48.706
	754.120	566.000	517.443

Omgerekend naar voltijds dienstverband zijn er gedurende 2015 7,3 werknemers in dienst (2014: 6,1).

Onder de personeelskosten is een bedrag opgenomen ad € 180.000 in verband met het vormen van een voorziening voor afvloeiingskosten.

19. Bureaunkosten

	Realisatie 2015	Begroting 2015	Realisatie 2014
Huisvestingskosten	47.358	57.512	61.970
Administratie en accountantskosten	114.534	80.125	118.072
Kantoor en algemene kosten	103.385	125.631	127.940
Rente en bankkosten	2.814	2.732	2.582
	<u>268.092</u>	<u>266.000</u>	<u>310.564</u>

Administratie- en accountantskosten zijn in 2015 hoger dan begroot door enerzijds de uitvoering van administratieve projecten en anderzijds door fiscale advisering. Dit betreft o.a. de implementatie van de fondswijzigingen per 1 mei 2015 en fiscale advisering omtrent omzetbelasting. Beide hebben een éénmalig karakter.

20. Verenigingskosten

	Realisatie 2015	Begroting 2015	Realisatie 2014
Bestuurskosten	11.464	10.600	4.595
Algemene ledenvergadering	250	6.000	4.666
Overige verenigingskosten	12.142	5.400	6.493
	<u>23.856</u>	<u>22.000</u>	<u>15.753</u>

De overige verenigingskosten bestaan onder andere uit deelname aan de jaarvergadering van Oikocredit UA.

21. Wervingskosten

	Realisatie 2015	Begroting 2015	Realisatie 2014
Vrijwilligersactiviteiten	586	11.500	10.844
Reclamecampagne	1.024.343	896.630	606.362
Communicatiematerialen	0	20.220	916
Events	0	1.650	979
Overig	0	0	420
	<u>1.024.929</u>	<u>930.000</u>	<u>619.521</u>

In 2015 zijn de kosten fors hoger dan in 2014, wat twee oorzaken heeft. Ten eerste is de eindejaar wervingscampagne 2014 doorgeschoven naar 2015. Daarnaast zijn de productiekosten van de nieuwe wervingscampagne Made in Malawi ad € 300.789 direct en volledig in 2015 verantwoord.

De totale wervingskosten bedragen € 1.024.929. Opvallend is dat de kosten voor vrijwilligers-activiteiten in 2015 lager zijn dan in de voorgaande jaren. Dat hangt samen met het besluit om te stoppen met de actieve inzet van vrijwilligers.

In overleg met de algemene ledenvergadering wordt met ingang van 2015 onderscheid gemaakt tussen kosten voor Naamsbekendheid, voor Activatie en voor het Bevestigen van de relatie. De nadruk van de wervingsactiviteiten liggen in 2015 in het creëren van naamsbekendheid. In de komende jaren zal dit geleidelijk verschuiven naar activatie.

	Realisatie 2015
Naamsbekendheid	694.195
Activatie	201.022
Bevestigen relatie	129.712
	<u>1.024.929</u>

Bezoldiging bestuurders en bestuurdersbelangen

Het bestuur van ON bestaat uit vrijwilligers. Er hebben geen betalingen anders dan vergoeding voor gemaakte kosten aan bestuurders van de vereniging plaatsgevonden. De bestuurders van ON hebben geen certificaten van aandelen Oikocredit UA. De bestuurders van ON hebben voor een bedrag van € 25.772 aan participaties in ONF (2014: € 81.302). Eind 2015 bestaat het bestuur uit 6 personen (2014: 8). De door het bestuur gedeclareerde kosten over 2015 bedroegen € 1.641 (2014: € 2.290).

OVERIGE GEGEVENS

Voorstel verwerking resultaat

Van het resultaat over 2015 van € 828.624 wordt € 1.395.054 in overeenstemming met de bepaling van de gevers aan het bestemmingsfonds 'Duurzaam Belegd' toegevoegd. Het restant ten bedrage van € 566.430 betreft het negatieve saldo baten en lasten over 2015 en zal aan de algemene reserve onttrokken worden.

De vrouwencoöperatie Cocovico in Ivoorkust biedt een schone en veilige locatie voor handelaren. De leden verkopen hun waar op een grote overdekte markt. Deze markt, met plek voor duizend handelaren, werd mogelijk gemaakt door een lening van Oikocredit.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich na balansdatum geen gebeurtenissen voorgedaan die van belang zijn voor de jaarcijfers 2015.

Algemeen nut beogende instelling (ANBI)

ON heeft bij de belastingdienst een verzoek tot erkenning als algemeen nut beogende instelling ingediend. De erkenning is verleend, waardoor er geen successierechten en schenkingsrechten verschuldigd zijn over schenkingen en legaten aan ON.

MEERJARENOVERZICHT 2011-2015

(alle bedragen x € 1.000)

	2015	2014	2013	2012	2011
Aantal leden (*)	7.318	7.583	7.734	7.860	8.098
Groei aantal leden	-265	-151	-126	-238	-90
Aantal beleggers ON	445	460	476	489	506
Aantal beleggers ONF	10.397	9.707	9.125	8.767	8.741
Groei aantal beleggers ON en ONF	675	566	345	9	48
Oikocredit Nederland (ON)					
Aandelen Oikocredit UA	26.757	26.791	25.772	24.474	23.397
Eigen aandelen Oikocredit UA	7.766	5.958	5.042	4.558	3.832
Uitstaande certificaten van aandelen	18.991	20.833	20.730	19.916	19.565
Uitgifte certificaten van aandelen	324	388	882	379	200
Inkoop certificaten van aandelen	-2.166	-285	-68	-27	-102
Mutatie ingelegd kapitaal CVA = jaargroei	-1.842	103	814	352	98
Eigen Vermogen ON	7.741	6.913	5.954	5.624	4.678
Duurzaam Belegd	6.761	5.366	4.510	4.137	3.291
Vrij besteedbaar vermogen (**)	981	1.547	1.444	1.487	1.387

MEERJARENOVERZICHT 2011-2015 (VERVOLG)

(alle bedragen x € 1.000)

	2015	2014	2013	2012	2011
Oikocredit Nederland Fonds (ONF)					
Aandelen Oikocredit UA	94.815	86.866	76.242	72.500	68.200
Ingelegd kapitaal ONF	95.346	88.056	84.420	79.786	76.122
Uitgifte participaties ONF	13.119	9.692	8.233	8.294	7.860
Inkoop participaties ONF	-5.829	-6.056	-3.599	-4.630	-4.272
Mutatie ingelegd kapitaal ONF = jaargroei	7.290	3.636	4.634	3.664	3.588
Eigen Vermogen ONF	604	681	814	938	806
Oikocredit UA					
Aandelenkapitaal	806.277	711.112	634.808	558.530	514.200
Intrinsieke waarde (**)	219,57	220,76	219,26	224,17	222,64
Dividend (***)	2,00%	2,00%	2,00%	2,00%	2,00%
Goedgekeurde projecten	1.121.949	876.756	660.176	603.518	573.935
Totaal bezit aandelen ON/ONF	121.572	113.657	102.015	96.974	91.597
%bezit Oikocredit Nederland	15,1%	16,0%	16,1%	17,4%	17,8%

(*) In 2014 is een nieuw administratiesysteem in gebruik genomen. Bij de overgang naar dit nieuwe systeem is het aantal leden en beleggers opgeschoond v.w.b. inactieve leden/beleggers. (**) Inclusief de continuïteitsreserve. (***) Oikocredit UA heeft de berekening systematiek aangepast in 2015. Dientengevolge zijn de vergelijkende cijfers voor de jaren 2014 t/m 2011 aangepast. (****) Vermoedelijk wordt over 2015 2% dividend uitgekeerd (ter beslissing van de AGM van Oikocredit in juni 2016).

3 • Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de Algemene Ledenvergadering van Oikocredit ontwikkelingsvereniging Nederland

VERKLARING BETREFFENDE DE JAARREKENING

Wij hebben de in dit verslag opgenomen jaarrekening 2015 van Oikocredit ontwikkelingsvereniging Nederland te Utrecht gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2015 en de winst-en-verliesrekening over 2015 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van de beheerder

Het bestuur van de vereniging is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het bestuursverslag, beide in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, in het bijzonder Richtlijn 640 'Organisaties zonder winststreven.' Het bestuur is tevens verantwoordelijk

voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening.

De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel

belang bevat als gevolg van fraude of fouten. Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden.

Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van het fonds. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van de door beheerder van het fonds gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van Oikocredit ontwikkelingsvereniging Nederland per 31

december 2015 en van het resultaat over 2015 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, in het bijzonder Richtlijn 640 'Organisaties zonder winststreven.'

VERKLARING BETREFFENDE OVERIGE BIJ OF KRACHTENS DE WET GESTELDE EISEN

Ingevolge artikel 2:393 lid 5 onder e en f BW vermelden wij dat ons geen tekortkomingen zijn gebleken naar aanleiding van het onderzoek of het verslag van de beheerder, voor zover wij dat kunnen beoordelen, overeenkomstig Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, in het bijzonder Richtlijn 640 'Organisaties zonder winststreven' is opgesteld, en of de in artikel 2:392 lid 1 onder b tot en met h BW vereiste gegevens zijn toegevoegd. Tevens vermelden wij dat het verslag van de beheerder, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening zoals vereist in artikel 2:391 lid 4 BW.

Amsterdam, 12 april 2016

Crowe Horwath Foederer B.V.
R. Meusen RA, w.g.

Oikocredit Nederland

Arthur van Schendelstraat 550
3511 MH Utrecht

T: 030 234 10 69

E: nederland@oikocredit.nl

I: www.oikocredit.nl

Betaalrekening NL11INGB0001261695

K.v.K. 40506029